

L'onze de setembre i Gironella

Gironella

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: a les roques del pont Vell.

Coordenades:

Latitud: 42.03313
Longitud: 1.88152
UTM Est (X): 407418
UTM Nord (Y): 4654060

Classificació

Número de fitxa 08092-151
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Segle XX-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Castell i muralles de Gironella](#)

[Pont Vell](#)

Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dt., 10/04/2018 - 02:00

Descripció

Coincidint amb l'11 de setembre es realitza la representació de l'Onze de setembre i Gironella, a les roques del pont vell. El dia exacte de les representacions ha anat variant segons com s'escau el calendari,

habitualment cada any es realitzen varies sessions, dues o tres, segons l'any, tot i que en alguna ocasió només s'ha fet una representació. L'emplaçament escollit és l'escenari natural de les roques del riu, el mateix riu, el pont vell, i la part inicial del carrer del pont vell, i amb el casc antic com a decorat de fons que s'integra en la representació de l'obra. L'espectacle es situa en el context de l'11 de setembre de 1714, tot enllaçant-ho amb els fets històrics del 1640. L'escenificació es fa a través de la vivència del Mestre Jordi i la seva família, veïns de Gironella. El fil conductor de l'obra es desenvolupa a través de la figura de l'àvia, la muller del Jordi, qui explica a la seva neta Eulàlia, com es van conèixer els seus besavis i quines conseqüències pot comportar la guerra que estant vivint en aquell moment, el 1714, tot basant-se en el que van viure els seus besavis arran de la Guerra dels Segadors, el 1640, i introduint en escena l'episodi de l'agonia i mort de Pau Claris. L'argument gira a la figura de l'avi Jordi, qui com altres voluntaris de Gironella i el Berguedà, el 1714 van marxar de Gironella per anar a defensar Barcelona. Eulàlia, la neta, coneixedora dels fets narrats per l'àvia, marxa amb uns comedians cap a Barcelona a ajudar al seu avi Jordi. La neta ajudarà l'avi en la feina d'enterrador al Fossar de les Moreres, on s'assabentaran de les dificultats que està vivint Barcelona. En aquest context s'introdueixen altres passatges històrics com la caiguda d'en Casanova. Finalitza l'espectacle amb escenes emotives i plenes de simbolisme amb el retorn dels derrotats voluntaris de Gironella.

Observacions:

Algunes de les escenes emblemàtiques són, a l'inici la cremada del poble, l'afusellament d'uns catalans, el retorn dels derrotats de l'11 de setembre.

Història

La representació es va iniciar l'any 1999 o 2000, i durant 14 anys va estar dirigida per Jordi Vallbona, des del 2015 està sota la direcció de Maria Caselles i Joan Rigat. Etapa en la que s'han introduït alguns canvis en l'estructura, bàsicament en la manera d'enllaçar les diferents escenes per tal de fer-lo més dinàmic, també compta amb un narrador a tres veus, que va explicant la història i situant a l'espectador tot aportant dades històriques. El col·lectiu la Gresca van ser els iniciadors d'aquesta representació, que ja des dels seus inicis l'espectacle ha comptat amb la col·laboració de molts veïns i veïnes. Actualment és organitzat per l'Ajuntament de Gironella amb la col·laboració de nombrosos veïns i entitats, així, les darreres edicions ha comptat amb un centenar d'actors a més de figurants, la col·laboració de la Coral V9 de Viladomiu Nou, bombers voluntaris, un grup de timbalers i grallers, i en diverses edicions s'ha comptat amb la lectura per part de mossèn Climent Forner, del poema "Plany per Catalunya".

Bibliografia

<http://www.11sgironella.cat/presentaci%C3%B3.html>